Aktuální fáze (pravé události)
Ladislav Hejdánek
This is a part of the original document:
2008
jedná se o část původního dokumentu:
2008

- myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 9. 1. 2008
- philosophical diary – record, Czech, origin: 9. 1. 2008

Aktuální fáze (pravé události)

Necháme-li stranou tzv. primordiální události, u nichž nemá smysl mluvit o fázích, pak u všech složitějších (komplexnějších) událostí má vždycky aktuální fáze jakousi výsadní funkci, totiž že musí být schopna nějak „uchopit a podržet“ něco z toho, co už uplynulo (protože to v rámci oné události jako celku této aktuální fázi předešlo), ale také něco z toho, k čemu ještě nedošlo a k čemu teprve dojít má (protože událost se děje a při svém dění směřuje k dalším fázím a posléze i k té poslední, jíž je konec události). Tato výsadní funkce je v průběhu událostného dění čímsi jako štafetovým kolíkem, který si jednotlivé fáze postupně předávají. V tomto smyslu je třeba nejen rozšířit (a vůbec upravit a opravit) Husserlovo užívání pojmů „retence“ a „protence“, charakterizující každou „aktualitu“ vědomí, obecně na každou (pravou) událost, ale kromě toho jeho koncepci ještě významně doplnit tak, aby se retence i protence každé aktuální fáze události vztahovala i na všechny její fáze předchozí, již proběhlé, jakož i na její fáze ještě nenastalé, ale celým dosavadním průběhem události připravované a postupně s příchodem jejich aktuálnosti aktivně uskutečňované. (Právě v tom smyslu má nepochybnou relevanci odlišování subjektu události od události jako celku, která si svůj subjekt ustavuje.) Ona Husserlova „retence“ se tedy nebude vztahovat (soustřeďovat) pouze na aktualitu těsně předchozí, nýbrž i na všechny předešlé a již „uplynulé“ aktuality, a ani „protence“ nebude jen „před-očekávat“ nejbližší aktualitu příští, ale bude se vztahovat ke všem příštím fázím, až i k té poslední, jíž událost skončí a zanikne; pochopitelně zanikne „jakožto taková“, což neznamená, že po ní nezbudou nějaké relikty subudálostí, které pochopitelně nemusely být zahájeny (nemusely „začít“) zároveň s tím, jak začala sama událost (superudálost), a stejně tak nemusí končit zároveň s tím, jak bude končit celá superudálost. To však znamená, že onen vztah každé aktuální fáze pravé události nemůže být charakterizován ani jako pouhé „po-držení“, ani jako pouhé „před-držení“ (latinské „tenere“ znamená totiž „držeti“ – zde však nejde o „držení“!), ale musí být chápán jako něco vysloveně aktivního, co je aktivně spoluúčastno na re-konstituci „bylosti“ oné události, a zejména na směřování a tedy spolu-konstituci její „budosti“. Před námi je tedy velký úkol: musíme nejen pozorně, ale zejména nápaditě, s otevřenou a vynalézavou myslí analyzovat tento vztah resp. tuto spleť „reálných“, tj. vskutku vykonávaných vztahů, máme-li být s to porozumět, co to znamená, že každá pravá událost se neděje po částech, po jednotlivých po sobě následujících fázích, nýbrž v každém okamžiku, v každé aktuální fázi celá najednou, byť nikoliv „zá-roveň“ (nejde o „rovnost“ všech fázích, neboť ta by nutně popírala časovost a čas).

(Písek, 080109-3.)